

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-851/19-H

Název	Základní umělecká škola, Třebechovice pod Orebem
Sídlo	Komenského 437, 503 46 Třebechovice pod Orebem
E-mail	info@zustre.cz
IČ	62694812
Identifikátor	600089061
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Ilona Thunová
Zřizovatel	město Třebechovice pod Orebem
Místo inspekční činnosti	Komenského 437, 503 46 Třebechovice pod Orebem
Termín inspekční činnosti	3. 12. – 5. 12. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní umělecká škola, Třebechovice pod Orebem (dále škola) poskytuje základní umělecké vzdělávání v hudebním, tanečním a literárně-dramatickém oboru v přípravném studiu a základním studiu I. a II. stupně. Připravuje žáky v případě jejich zájmu

ke vzdělávání na středních školách uměleckého zaměření a na konzervatořích, popřípadě ke studiu na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

Nejvyšší povolený počet žáků zapsaný v rejstříku škol a školských zařízení činí 260 žáků. V době inspekční činnosti bylo k základnímu uměleckému vzdělávání přijato 238 žáků, 126 z nich do hudebního, 72 do tanečního a 40 do literárně-dramatického oboru. Školu navštěvovali také tři žáci nadaní, kteří prokázali předpoklady ke vzdělávání a nedosáhli v době přijetí pěti let.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy stanovuje v samostatných dokumentech dlouhodobé i krátkodobé koncepční záměry. Zaměřuje v nich pozornost na zkvalitňování řízení školského subjektu, zvyšování úrovně pedagogického sboru a vzdělávacího procesu, materiálních podmínek, spolupráce s různými partnery školy a rodiči žáků. Vytčené cíle se ředitelce školy nedaří naplňovat systematicky, neboť nemá jasně stanoveny prostředky a časový plán k jejich úspěšnému dosažení. Chybí též návaznost na průběžné vyhodnocování dílčích zjištění, přestože jsou oblasti hodnocení jasně definovány směrem k podmínkám, průběhu i výsledkům vzdělávání a efektivita evaluačních procesů je jedním ze záměrů školy. Ředitelka školy sleduje běžný chod školy, k hodnocení vzdělávacího procesu a jednotlivých vyučujících využívá hospitace. Předložené záznamy z hospitační činnosti však dokládaly, že nedostatky zjištěné ve výuce formuluje pouze obecně, chybí vyvození konkrétních závěrů a metodických doporučení pro další profesní rozvoj pedagogů.

Pravidelnou informovanost vyučujících ředitelka školy zajišťuje zejména osobní a emailovou komunikací. Někteří učitelé k tomuto účelu využívají i sdílený elektronický evidenční systém, který slouží k vedení školní matriky, třídních knih a další povinné dokumentace. Ředitelka školy současně pořádá operativní porady učitelů a tímto způsobem řeší potřebné organizační záležitosti, zajišťuje koordinaci četných interních akcí i vystoupení pro veřejnost. Pedagogická rada se ve škole schází pravidelně. Ředitelka školy na jejích jednáních věnuje pozornost organizaci a výsledkům vzdělávání, postupnému zkvalitňování podmínek pro výuku a dalším oblastem. Spíše ojediněle však vyučující diskutují k rozličným vzdělávacím tématům, předávají si zkušenosti a nové poznatky např. ze vzdělávacích akcí. Učitelé dosud nevyužívají vzájemné hospitace, jejichž prostřednictvím by získávali nové pedagogické zkušenosti či konzultovali konkrétní vzdělávací strategie.

Vzdělávání ve škole probíhá podle školního vzdělávacího programu, jehož obsah byl opakovaně aktualizován. Provedené úpravy však měly spíše formální charakter a nepříspěly k výraznějšímu zkvalitnění dokumentu. Ředitelka školy stanovila organizaci vzdělávání všech uměleckých oborů v souladu s pravidly konkretizovanými ve školním vzdělávacím programu, školním řádu a v rozvrhu hodin. Vzdělávání je organizováno formou individuální, skupinovou a kolektivní, některé lekce tanečního a literárně-dramatického oboru jsou dvouhodinové. Odrazem vstřícnosti školy vůči žákům a jejich zákonným zástupcům je výuka hudební nauky, jejíž termín mohou volit s ohledem na svoje časové možnosti. Vzdělávání proto probíhá v ročníkově smíšených a méně početných skupinách.

Ředitelka školy usiluje o zajištění optimálních personálních podmínek pro vzdělávání a daří se jí zabezpečit stabilní pedagogický sbor. Vytváří vhodné podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v souladu s potřebami školy. Zaměřuje vzdělávací aktivity zejména na rozšíření či prohloubení kvalifikace vyučujících. Sama se pravidelně vzdělává v oblasti právních předpisů a řízení školského subjektu. Dalšího vzdělávání se však v hodnoceném období zúčastnila jen část pedagogů, což se v určité míře odrazilo v kvalitě

vzdělávacího procesu. Aktuálně ve škole působí začínající učitelka, jejímž uváděním byla pověřena její kolegyně. Podpora byla zaměřena spíše na formální zaškolení, méně již na systematickou metodickou a odbornou pomoc.

Škola sídlí v budově, kterou ke své činnosti využívá společně s městskou knihovnou. Široké veřejnosti, žákům i jejich zákonným zástupcům je plně přístupná a vstup do prostor školy (první podlaží budovy) není nijak zabezpečen. Hlavní chodba sloužící částečně jako šatna i místo, kde žáci a jejich rodinní příslušníci tráví čas před vyučováním, není pro tyto účely optimálně zařízena. Další prostorové podmínky školy vyhovují potřebám vyučovaných oborů. Vedle kmenových učeben je k výuce i prezentaci žáků využíván hudební a taneční sál, který je zároveň sálem divadelním. Postupně probíhá obnova materiálního vybavení všech oborů. Pro taneční obor byly obměněny a doplněny pomůcky, proběhla rekonstrukce podlahové krytiny v tanečním a hudebním sále, generální oprava klavírního křídla. Pestrost a různorodost vzdělávání všech oborů je snížena nedostatkem interaktivních, informačních a komunikačních technologií, chybí též moderní didaktické pomůcky pro výuku hudební nauky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Žáci jsou do všech oborů základního uměleckého vzdělávání přijímáni na základě talentových zkoušek, které probíhají podle předem stanovených a transparentních kritérií. Z protokolů o jejich konání bylo zřejmé, že jsou všem zájemcům vytvořeny rovné příležitosti ke vzdělávání.

Během inspekční činnosti výuka probíhala v souladu se stálým rozvrhem hodin. Průběh vzdělávání ve výuce všech oborů charakterizovala vstřícná, nekonfliktní a přátelská atmosféra. Žáci byli vedeni k dodržování nastavených pravidel, k vytváření pocitu sounáležitosti se školou a k formování sociálních vazeb v kolektivu. Ve sledovaných vyučovacích hodinách žáci pracovali v optimálním tempu, učitelé přistupovali k žákům s přirozenou autoritou. Vyučující vyjadřovali důvěru v dovednosti a schopnosti žáků, nešetřili pochvalou a povzbuzením, snažili se udržet zájem žáků o výuku. Efektivitu podpory velkou měrou ovlivňovala motivace, respektování individuálního tempa a schopností žáka, směřování k samostatnému uměleckému projevu a citlivá práce s chybou. Zvolené formy a metody byly v jednotlivých oborech využívány rozdílně. Dílčí nedostatky byly zaznamenány v absenci závěrečného shrnutí učiva, v hodnocení a sebehodnocení prováděného žáky.

Výuka v hudebním oboru zpravidla probíhala klasickými formami, během vyučovacích hodin nebyly v plném rozsahu uplatněny moderní metody práce s žákem, pouze ojediněle byly pedagogem využity informační technologie. Výuka instrumentální hry a zpěvu navazovala na předchozí znalosti žáků a odpovídala jejich věkovým i individuálním charakteristikám. Vyučující v průběhu hodin směřovali ke stanoveným vzdělávacím cílům, ne vždy je však jasně formulovali a žáky s nimi seznamovali. Převážně zaměřovali svou pozornost na budování správných návyků a dovedností žáků, výuka obsahovala zpětnou vazbu a odkazovala se i na učivo hudební nauky. Seznamování s výrazovými prostředky probíhalo s ohledem na technickou i emocionální vyspělost žáků. Utváření klíčových kompetencí žáků ale vykazovalo prvky nahodilosti. Klasifikace měla především motivační a korekční rozměr. Při výuce byla zastoupena pozitivní motivace, učitelé uplatňovali průběžné hodnocení jednotlivých aktivit žáků. Relaxační prvky zařazovali tak, aby jimi aktivizovali další pozornost a vrozenou zvědavost žáků. Citlivě a vyváženě koordinovali potřebné hudební prvky, jako jsou rytmus, intonace, prstoklad, práce s dechem apod. Výuka

hudební nauky probíhala jednotně, učivo nebylo diferencováno v souladu s výstupy školního vzdělávacího programu. Vzdělávání obsahovalo jen malé množství aktivizujících podnětů, nebyly využity různorodé didaktické pomůcky ani interaktivní technologie.

Vzdělávání v tanečním oboru zajišťovala jedna učitelka. Výuka byla zaměřena na základy tanečních technik, prostřednictvím kterých si žáci rozvíjeli a zdokonalovali pohyb od jednotlivých prvků, kroků i gest a zlepšovali si nejen kultivovaný projev, ale i fyzické dispozice. Velký zřetel byl kladen na harmonický rozvoj žáka, jeho přirozený pohyb v souladu s fyziologickými zákonitostmi pohybu. Žáci byli zapojeni do tvůrčí činnosti a aktivně se podíleli na průběhu hodiny. Vzdělávání ve všech sledovaných skupinách bylo vedeno věcně i odborně správně, metodicky promyšleně. Prostřednictvím vhodné motivace byl vždy žákům sdělen jasně a srozumitelně cíl hodiny. Volba metod a forem práce byla přizpůsobena věku žáků, kteří byli k činnostem průběžně a účinně motivováni a pracovali po celou dobu výuky se zaujetím. Zvolené tempo bylo odpovídající schopnostem a dovednostem jednotlivých věkových skupin i jednotlivců. Žáci prokazovali výbornou úroveň znalostí a dovedností, což bylo zásluhou systematického odborného vedení a příkladné spolupráce tanečního a hudebního pedagoga – korepetitora. Hudební doprovod byl pro žáky inspirativní, souznění pohybu s živou hudbou bylo výrazně motivující. Vyučující byla v požadavcích na žáky důsledná. Ti přistupovali k výuce většinou zodpovědně, akceptovali požadavky na odpovídající cvičební úbor a celkovou estetickou úpravu. Vyučující byla velmi dobrým názorným příkladem pro všechny věkové skupiny žáků, podle potřeby jim věnovala individuální péči nebo taneční prvky sama předváděla. Vhodným způsobem, v nižších ročnících i hravou formou, vedla žáky k základním návykům správného držení těla, pohybové fantazii a tanečnímu citění za podpory odborné terminologie.

Vzdělávání v literárně-dramatickém oboru bylo zaměřeno na přednes, tvorbu a dramatickou průpravu. Volba aktivit rovnoměrně podporovala rozvoj všech kompetencí stanovených ve školním vzdělávacím programu. V úvodní části výuky proběhla pohybová, intonační a artikulační cvičení. Pro hospitované hodiny bylo charakteristické vedení výuky s často využívaným vlastním příkladem k provedení požadovaných částí zaměřených na finální přednes. V žádném případě však nebyl potlačován vlastní způsob projevu jednotlivých žáků. Žáci byli vedeni k tomu, aby předvedli nastudované recitační texty v různých vazbách, dokázali odpovídajícím způsobem reagovat na měnící se situace. Tvůrčí atmosféra a motivace žáků vedly k postupnému osvojování technických prvků ve spojení s výrazem, vjemem vlastního pohybu nebo improvizovanou citově zabarvenou dramaturgií. V relaxačních částech lekce výuka směřovala ke zdokonalování rozmanitých vyjadřovacích a výrazových prostředků, rozšiřování běžné i nadstavbové slovní zásoby a osobnostní formulaci pocitu z dramaturgie použitého námětu. Přiměřená zpětná vazba ze strany pedagoga vytvářela příznivou atmosféru a podporovala nenásilnou zvědavost, která směřovala k získávání nových dovedností formou nápodoby nebo tematicky rozvedeného úkonu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pravidla pro systematické hodnocení výsledků vzdělávání žáků byla formulována ve školním vzdělávacím programu, nebyla však součástí školního řádu. Ředitelka školy je v průběhu inspekční činnosti dopracovala a do dokumentu doplnila. Výsledky vzdělávání žáků škola zjišťuje evaluačními nástroji, které se opírají o hodnocení znalostí a dovedností žáků při individuální, skupinové i kolektivní výuce. Na to navazuje hodnocení jejich výkonů na třídních představeních, oborových koncertech, mimoškolních veřejných vystoupeních,

soutěžích, divadelních představeních a komisionálních zkouškách. Hodnocení výsledků práce žáků probíhá pravidelně, pedagogové známky průběžně zapisují do elektronického evidenčního systému nebo žákovských knížek. Při pedagogické radě jsou žáci hodnoceni za individuální i skupinovou práci, kvalitu domácí přípravy, aktivitu při výuce, veřejnou prezentaci školy, popřípadě ročníkových výstupů apod. Významným prostředkem zhodnocení výsledků vzdělávání je úspěšná reprezentace školy v soutěžích, kterých se žáci pravidelně účastní v průběhu školního roku a na konci klasifikačního období formou veřejného absolventského koncertu.

Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o výsledcích vzdělávání svých dětí prostřednictvím elektronického evidenčního systému nebo žákovských knížek, při veřejných vystoupeních a především osobním kontaktem s pedagogy. Elektronický evidenční systém však k tomuto účelu využívá pouze vyučující žáků v literárně-dramatickém oboru. Žáci se aktivně účastní hudebních, tanečních a recitačních soutěží a přehlídek na regionální i krajské úrovni. Dosahují úspěchů i v ústředních kolech všech vyučovaných uměleckých oborů. Vyvrcholením každého roku je již pravidelné uspořádání mezioborové akce ZUŠ Open. Nejsilnějším motivačním nástrojem pro žáky jsou jejich četná vystoupení na různých veřejných kulturních akcích a slavnostech jiných subjektů.

Škola věnuje pozornost vztahům se svými nejbližšími partnery. Pořádá pro rodiče žákovská vystoupení a koncerty, podporuje jejich zapojení do sdružení rodičů. Společně organizují např. hudební víkendová soustředění pro žáky. Dobré vztahy má škola se svým zřizovatelem, který podporuje její aktivní účast na rozličných kulturních akcích a vytváří tak prostor pro smysluplné provázání uměleckého vzdělávání s činností různých organizací města. Žáci jednotlivých uměleckých oborů vystupují se svými programy mj. na koncertech, výstavách, vernisážích, festivalech a prezentují tímto způsobem výsledky vzdělávání. Škole se daří naplňovat své záměry a koncipovat vystoupení žáků v rámci mezioborové spolupráce. Funkční je také součinnost s domovem pro seniory, mateřskými a základními školami v místě a blízkém okolí, pro které žáci pořádají např. výchovné koncerty či vystoupení k různým společenským událostem.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

Od minulých inspekčních činností byly zkvalitněny materiální a technické podmínky školy.

Silné stránky

Škola se aktivně zapojuje do kulturního života ve městě, rozvíjí své dobré vztahy se zřizovatelem a řadou dalších partnerů.

Šíře různorodých veřejných aktivit přispívá k posilování dobrého jména školy a prezentaci výsledků vzdělávání žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Škola nemá jasně stanoveny prostředky a časový plán k naplňování vytčených koncepčních záměrů.

Škola nesystematicky využívá evaluační procesy a nepřijímá ke všem oblastem potřebná opatření.

Hospitační činnost ředitelky školy nepřináší vyučujícím potřebnou zpětnou vazbu a metodická doporučení pro jejich další profesní rozvoj.

Učitelé sporadicky využívají pedagogickou diskusi a vzájemné hospitace k předávání zkušeností a nových poznatků.

Někteří pedagogičtí pracovníci si v malé míře rozšiřují své odborné znalosti a dovednosti účastí na vzdělávacích akcích.

Vyučující napříč všemi obory spíše výjimečně využívají závěrečné shrnutí učiva, hodnocení a sebehodnocení žáků.

Výuka hudebního oboru je spojena s uplatněním klasických forem a metod práce, chybí diferenciaci učiva, využití didaktických pomůcek a informačních technologií.

Škola nevyužívá informační systém elektronické evidence průběhu a hodnocení výsledků vzdělávání žáků v celé šíři.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Stanovit prostředky a časový plán k naplňování vytčených koncepčních záměrů.

Zkvalitnit obsah školního vzdělávacího programu, přizpůsobit dokument konkrétním podmínkám a možnostem školy.

Vyhodnocovat v rámci evaluačních procesů všechny oblasti stanovené ve školním vzdělávacím programu a na základě zjištění přijímat opatření.

Zvýšit efektivitu hospitační činnosti ředitelky školy, poskytovat vyučujícím konkrétní zpětnou vazbu a metodická doporučení pro jejich další profesní rozvoj.

Věnovat systematickou metodickou a odbornou pomoc začínající učitelce.

Zapojit učitele do pedagogické diskuse, podporovat je ve sdílení zkušeností a nových poznatků např. prostřednictvím vzájemných hospitací.

Rozšiřovat odborné znalosti a dovednosti pedagogických pracovníků četnější účastí na vzdělávacích akcích a uplatňovat získané poznatky ve výuce.

Využívat při vzdělávání závěrečné shrnutí učiva, hodnocení a sebehodnocení žáků.

Uplatňovat při výuce hudebního oboru moderní formy a metody práce, v hudební nauce v ročníkově smíšených skupinách diferencovat učivo.

Usilovat ve spolupráci se zřizovatelem o vytvoření bezpečnějšího prostředí zabezpečením vstupu do školy a zvýšit úroveň zázemí pro žáky a jejich rodinné příslušníky.

Pořídit a využívat při výuce všech uměleckých oborů didaktické pomůcky, interaktivní, komunikační a informační technologie.

Zefektivnit komunikaci školy a zákonných zástupců žáků prostřednictvím elektronického evidenčního systému, a tím zvýšit transparentnost průběhu a hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Využívat elektronický evidenční systém školy ve všech jeho možnostech včetně umožnění přístupu zákonným zástupcům žáků všech uměleckých oborů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná městem Třebachovice pod Orebem s účinností od 22. 9. 2009
2. Změna zřizovací listiny dodatek č. 5 s účinností od 28. 3. 2019 ze dne 27. 3. 2012
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 18. 11. 2019
4. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. 8. 1999 ze dne 22. 7. 1999
5. Potvrzení ředitelky školy ve funkci s účinností od 1. 8. 2012 ze dne 21. 6. 2012
6. Školní řád základní umělecké školy platný ve školním roce 2019/2020
7. Organizační řád ze dne 1. 9. 2005
8. Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání platný ve školním roce 2019/2020
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2019/2020
10. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020
11. Dokumentace vedená v elektronickém evidenčním systému (třídní knihy, školní matrika, klasifikace) – školní rok 2019/2020 (vzorek)
12. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní rok 2018/2019 a 2019/2020
13. Hodnoticí dokumentace ředitelky školy (hospitační záznamy) – školní rok 2019/2020
14. Kritéria hodnocení žáků při talentových zkouškách platná ve školním roce 2018/2019
15. Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách ve školním roce 2018/2019
16. Žákovské knížky hudebního a tanečního oboru – školní rok 2019/2020 (vzorek)
17. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2017-2022
18. Plán práce – školní rok 2019/2020
19. Výroční zpráva o činnosti základní umělecké školy za školní rok 2018/2019
20. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy – školní roky 2018/2019 a 2019/2020
21. Dokumentace k zajištění bezpečnosti žáků (včetně knihy úrazů) – vedená ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivana Bečková v. r.

Mgr. Martina Bělková, školní inspektorka

Mgr. Martina Bělková v. r.

Bc. Zuzana Šarounová, kontrolní pracovnice

Bc. Zuzana Šarounová v. r.

Mgr. et Bc. Jana Doubková, odborník na hudební obor základní umělecké školy

Mgr. et Bc. Jana Doubková v. r.

V Hradci Králové 23. 12. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PaedDr. Ilona Thunová, ředitelka školy

PaedDr. Ilona Thunová v. r.

V Třebechovicích pod Orebem 6. 1. 2020